

به نام خدا

آیین نامه پژوهانه دانشگاه خلیج فارس

مقدمه:

در راستای تحقق اهداف برنامه راهبردی دانشگاه، شامل ارتقای جایگاه علمی دانشگاه، تبدیل دانشگاه به یک دانشگاه نسل سوم یا دانشگاه کارآفرین، بین‌المللی شدن دانشگاه و مرجعیت در حوزه خلیج فارس؛ با تأکید بر حوزه‌های مزیتی منطقه‌ای، شامل انرژی، نفت، گاز و پتروشیمی، دریا، فناوری اطلاعات و ارتباطات و کسب و کار بین‌المللی و همچنین تسهیل فرایندهای خدمات پژوهشی و فناوری، نسخه پنجم آیین‌نامه پژوهانه دانشگاه خلیج فارس شامل فصل اول: پژوهانه اعضای هیأت علمی و واحدهای پژوهش و فناوری و فصل دوم: تشویق مقالات و ثبت اختراع دانشجویان به شرح زیر ارائه گردید:

فصل اول: پژوهانه اعضای هیأت علمی و واحدهای پژوهش و فناوری

ماده (۱) تعریف پژوهانه

۱-۱- پژوهانه فردی: به اعتباری گفته می‌شود که در هر سال مالی در اختیار عضو هیأت علمی دانشگاه قرار می‌گیرد تا مطابق مفاد این آیین‌نامه در فعالیتهای پژوهشی و فناوری هزینه نماید. پژوهانه فردی شامل پژوهانه سالیانه، پژوهانه آغازین و پژوهانه جوایز می‌گردد.

۱-۲- پژوهانه پارسا: به اعتباری گرفته می‌شود که به ازای راهنمایی پارسای دانشجویان تحصیلات تکمیلی پس از تصویب پیشنهاد پارسا در اختیار عضو هیأت علمی قرار می‌گیرد.

۱-۳- پژوهانه واحدهای پژوهش و فناوری: به اعتباری گفته می‌شود که در هر سال مالی در اختیار واحدهای پژوهش و فناوری دانشگاه قرار می‌گیرد تا مطابق مفاد این آیین‌نامه در فعالیتهای پژوهشی و فناوری هزینه نماید. پژوهانه واحدهای پژوهش و فناوری شامل پژوهانه سالیانه واحد، پژوهانه آغازین هسته پژوهش و فناوری و پژوهانه ویژه می‌گردد.

ماده ۲) نحوه محاسبه پژوهانه

انواع پژوهانه بر اساس موارد زیر محاسبه می‌شود:

۱-۲- پژوهانه فردی:

۱-۱-۲- پژوهانه سالیانه: این پژوهانه مطابق فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$g_i = \frac{S_i}{\sum_{i=1}^N S_i} \times G_1$$

در این رابطه:

g_i : اعتباری که به شخص i تعلق می‌گیرد.

S_i : مجموع امتیازهای پژوهانه فرد i در ۲ سال پیش از تعیین پژوهانه می‌باشد که بر پایه «آیین‌نامه ارزشیابی فعالیت‌های پژوهش و فناوری اعضای هیأت علمی دانشگاه خلیج فارس» محاسبه می‌شود.

$\sum_{i=1}^N S_i$: جمع امتیاز پژوهانه اعضای هیأت علمی دانشگاه

G_1 : کل اعتبار در نظر گرفته شده برای پژوهانه فردی دانشگاه است که در هر سال مالی توسط هیأت رییس دانشگاه اعلام می‌گردد.

۱-۲-۲- پژوهانه آغازین: به آن دسته از اعضای هیأت علمی تازه استخدام که شروع کار آنها کمتر از ۲ سال از سال محاسبه پژوهانه است، به جای پژوهانه سالیانه، میانگین پژوهانه سالیانه تمام اعضای هیأت علمی دانشکده محل خدمت عضو تازه استخدام بر مبنای موضوع بند ۱-۲-۱ تعلق می‌گیرد.

تبصره ۱: در صورتی که مقدار محاسبه شده از رابطه بند ۱-۲-۱ برای عضو تازه استخدام، از پژوهانه آغازین بیشتر باشد، همان مقدار بند ۱-۲-۱ ملاک خواهد بود.

۱-۲-۳- پژوهانه جوایز: اعتباری است که هر سال به اعضای هیأت علمی برگزیده جشنواره‌های پژوهش و فناوری و همچنین اعضای هیأت علمی که در فراخوان فرصت مطالعاتی بر اساس «شیوه‌نامه استفاده از فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه» با تقاضای آنها موافقت می‌شود، تعلق می‌گیرد.

۱-۲-۲- پژوهانه پارسا:

اعتباری است که در هر سال مالی به منظور حمایت از انجام پارساهای دانشگاه خلیج فارس در نظر گرفته می‌شود و بر اساس مجموع میزان پژوهانه تعیین شده برای پارساهای تحت راهنمایی هر عضو (به عنوان استاد راهنمای اول) مطابق با نوع پارسا طبق جدول ۱ در اختیار عضو قرار می‌گیرد. اعتبار هر پارسا پس از تصویب پیشنهاد اجرایی می‌گردد.

انواع پارسا: پارساها از جهت نوع فعالیت‌های اصلی که برای انجام آن صورت می‌گیرد، به سه دسته تقسیم می‌شوند:

- **تجربی:** نیاز به انجام آزمایش‌های عملی و یا مصرف مواد آزمایشگاهی/کارگاهی و یا ساخت دارد.
- **نیمه تجربی:** نیاز به انجام پیمایش (از طریق پرسش‌نامه یا موارد مشابه) و یا محاسبات سنگین دارد.
- **نظری:** سایر موضوعاتی که نیاز به موارد گفته شده در بالا ندارد.

جدول ۱. مبلغ پژوهانه بر اساس نوع پارسا (مبالغ بر اساس میلیون تومان)

دکتری	کارشناسی ارشد	
۱۲	۲	تجربی
۶	۱/۲	نیمه تجربی
۴	۰/۸	نظری

تبصره ۲: مبلغ پژوهانه دانشجویان دکتری که پیشنهاد رساله خود را در قالب یک طرح پژوهشی درون دانشگاهی (از نوع طرح رساله دکتری) در چارچوب «آیین نامه طرح‌های پژوهش و فناوری دانشگاه خلیج فارس» ارائه دهند، در صورتی که موضوع رساله در راستای اولویت‌های دانشگاه باشد، بسته به نوع برون‌داد تعهد شده و هزینه‌های اعلام شده در پیشنهاد طرح رساله دکتری، تا ۵۰ درصد قابل افزایش است. تصمیم‌گیری در این مورد، در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه انجام می‌شود.

۲-۳- پژوهانه واحدهای پژوهش و فناوری:

۲-۳-۱- **پژوهانه سالیانه واحد:** این پژوهانه اعتباری است که از مجموع فعالیت‌های افراد عضو یک واحد پژوهش و فناوری در قالب موارد زیر و در چارچوب برنامه ارائه و مصوب شده واحد در شورای پژوهش و فناوری، محاسبه می‌گردد و در اختیار مسئول واحد قرار می‌گیرد.

۲-۳-۱-۱- مواردی که در محاسبه پژوهانه سالیانه واحدهای پژوهش و فناوری در نظر گرفته می‌شود:

الف) قراردادهای پژوهش و فناوری شامل:

- طرح‌های پژوهش و فناوری

- قراردادهای خدمات پژوهشی و مشاوره‌ای

- قراردادهای حمایت از پارساها

ب) تولید دانش فنی، اختراع یا اکتشاف و تجاری‌سازی محصول

ج) اثر بدیع و ارزنده هنری و یا ادبی و فلسفی چاپ شده

۲-۳-۱-۲- نحوه محاسبه پژوهانه سالیانه واحدها:

اگر تعداد اعضای واحد M عضو باشد، آنگاه پژوهانه سالیانه واحد پژوهش و فناوری (g_j^{RU}) به صورت زیر محاسبه می‌گردد:

$$g_j^{RU} = \frac{\sum_{i=1}^M S'_i}{\sum_k g_k^{RU}} \times G_2$$

که در این رابطه G_2 میزان اعتبار تخصیص یافته به واحدهای پژوهش و فناوری است که در هر سال مالی توسط هیات ریسه دانشگاه اعلام می‌گردد، S'_i مجموع امتیازهای عضو نام واحد در موارد ذکر شده در بند ۲-۳-۱-۱ و $\sum_k g_k^{RU}$ مجموع پژوهانه کل واحدهای دانشگاه است.

۲-۳-۲- پژوهانه آغازین هسته:

به منظور حمایت از هسته‌های پژوهش و فناوری تازه تاسیس، در دو سال اول فعالیت پژوهانه‌ای معادل با متوسط پژوهانه سالیانه واحدهای پژوهش و فناوری که مطابق بند ۲-۳-۱ محاسبه شده است، تعلق می‌گیرد.

تبصره ۳: در صورتی که پژوهانه سالیانه محاسبه شده در بند ۲-۳-۱ برای هسته تازه تاسیس از پژوهانه متوسط واحدها بالاتر باشد، پژوهانه سالیانه هسته ملاک خواهد بود.

۲-۳-۳- پژوهانه ویژه:

اعتباری است که در هر سال مالی توسط هیات ریسه دانشگاه اعلام می‌گردد و به طرح‌های پژوهش و فناوری و پارساهایی که در قالب واحدهای پژوهش و فناوری و در راستای اولویت‌های تعیین شده از سوی معاونت پژوهش و فناوری تعلق می‌گیرد. برای دریافت پیشنهاد این طرح‌ها و پارساها هر سال از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه فراخوان داده می‌شود.

ماده ۳) شرایط بهره‌مندی از پژوهانه

۱-۳- پژوهانه به اعضای هیأت علمی رسمی قطعی، رسمی آزمایشی، پیمانی و مشمولان طرح خدمت سربازی دانشگاه تعلق می‌گیرد.

۲-۳- اعضای هیأت علمی در زمان مأموریت تحصیلی، مأمور به خدمت شدن بدون حفظ وظایف آموزشی و پژوهشی و مرخصی استعلاجی/زایمان بیش از نه ماه نمی‌توانند درخواست استفاده از پژوهانه داشته باشند.

تبصره ۴: به آن دسته از اعضای هیأت علمی که در مأموریت فرصت مطالعاتی کمتر از یک سال باشند پژوهانه تعلق می‌گیرد.

۳-۳- پژوهانه به آن دسته از اعضای هیأت علمی تعلق می‌گیرد که امتیاز لازم برای ترفیع پایه سالیانه سال قبل را کسب نموده باشند.

۴-۳- چنانچه یک عضو هیأت علمی پژوهانه را در سال محاسبه هزینه نکند، این اعتبار حداکثر تا یک سال بعد قابل ذخیره خواهد بود.

ماده ۴) موارد هزینه کرد پژوهانه

۴-۱- اعضای هیأت علمی می توانند پژوهانه را در قالب برنامه پژوهشی و فناوری انفرادی یا برنامه واحد پژوهش و فناوری مصوب هزینه نمایند.

۴-۲- اعضای هیأت علمی می توانند اعتبار پژوهشی انفرادی را در موارد زیر هزینه نمایند:

- خرید و تعمیر تجهیزات پژوهشی و فناوری
- خرید مواد مصرفی، خدمات آزمایشگاهی، میدانی و صحرایی مورد نیاز پروژه‌های پژوهشی داخلی و کمک به پایان‌نامه‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی
- پرداخت هزینه ثبت اختراع تأیید شده
- خدمات ویراستاری از مراکز مورد تأیید به تشخیص معاونت پژوهش و فناوری
- ثبت نام در همایش‌ها و کارگاه‌های علمی معتبر

تبصره ۵: اعضای هیأت علمی می توانند از محل پژوهانه سالیانه (آغازین) خود برای هزینه‌های ماموریت فرصت مطالعاتی در چارچوب «شیوه‌نامه استفاده از فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه» استفاده نمایند.

۴-۳- پژوهانه پارسا با درخواست دانشجو و تأیید استاد راهنما (ی اول) یا درخواست استاد راهنما می تواند در موارد زیر هزینه شود:

- خرید مواد آزمایشگاهی، تکثیر پرسش‌نامه‌ها، آنالیز نمونه‌ها، خرید خدمات محاسباتی، خرید اطلاعات و اسناد علمی و موارد مشابه.
- ثبت نام در همایش معتبر یا کارگاه آموزشی مورد نیاز تا سقف چهارصد هزار تومان (دانشجویان کارشناسی ارشد یک بار و دانشجویان دکتری ۲ بار)
- انجام طرح‌های پژوهش و فناوری مصوب مطابق «آیین‌نامه طرح‌های پژوهش و فناوری دانشگاه خلیج فارس»

۴-۴- پژوهانه واحدهای پژوهش و فناوری به درخواست دبیر/مدیر آن می تواند در موارد زیر هزینه شود:

- هزینه خرید و تعمیر تجهیزات پژوهشی آزمایشگاه‌های وابسته به آن واحد
- خرید وسایل، مواد مصرفی و خدمات آزمایشگاهی.
- هزینه کرد در طرح‌های پژوهش و فناوری مصوب مطابق «آیین‌نامه طرح‌های پژوهش و فناوری دانشگاه خلیج فارس»

تبصره ۶: اعضای هیأت علمی می توانند اعتبار و محل هزینه پژوهانه اختصاص یافته برنامه پژوهش و فناوری انفرادی خود را به برنامه واحد پژوهش و فناوری انتقال دهند، ولی برعکس آن مجاز نمی باشد.

تبصره ۷: پرداخت هزینه‌های خدمات آزمایشگاهی به آزمایشگاه‌های بیرون از دانشگاه در مواقعی امکان پذیر است که خدمات مورد نظر در داخل دانشگاه ارائه نشود. در این مورد، تشخیص بر عهده مدیر آزمایشگاه مرکزی دانشگاه می باشد.

فصل دوم: تشویق مقالات و ثبت اختراع دانشجویان

در راستای دستیابی به اهداف سند راهبردی دانشگاه خلیج فارس در حوزه پژوهش و فناوری، افزایش تولیدات علمی برای ارتقاء جایگاه دانشگاه در نظام های معتبر رتبه بندی بین المللی و توانمند سازی دانشجویان دانشگاه خلیج فارس در زمینه پژوهش، فناوری و نوآوری، به دانشجویانی که مقالات و ثبت اختراع داشته باشند، به شرح زیر تشویقی پرداخت می شود.

ماده ۵) نحوه اختصاص تشویق مقالات و اختراعات دانشجویان

۱-۵- تشویقی مقاله صرفاً به دانشجویان دانشگاه خلیج فارس که نویسنده مقاله های منتشر شده در نشریه های نمایه شده در یکی از پایگاه های استنادی WoS و Scopus یا ISC می باشند تعلق می گیرد.

۲-۵- برای تقاضای تشویقی داشتن DOI مقاله الزامی است.

۳-۵- تشویقی به شرط درج درست نشانی دانشگاه خلیج فارس در وابستگی نویسندگان مقاله و نشانی مخترعان پرداخت می شود.

۴-۵- در زمان تقاضای تشویقی نباید بیش از دو سال از دفاع دانشجو از پایان نامه یا رساله مورد نظر گذشته باشد.

۵-۵- تشویقی مقالات مجلات WoS و Scopus بر اساس فرمول زیر محاسبه می شود:

$$\text{مبلغ تشویقی} = (\text{IF/MIF}) \times M$$

که در آن IF (Impact Factor) ضریب تأثیر نشریه در JCR است و MIF (Median Impact Factor) متوسط ضریب تأثیر نشریه های یک گرایش علمی مرتبط که سالانه در JCR منتشر می شود.

M مبلغ پایه است که در سال ۱۳۹۸ برای مجلات JCR برابر ۳ میلیون ریال و برای سایر مجلات WoS و Scopus برابر ۲ میلیون ریال می باشد. این مبلغ هر دو سال یک بار به پیشنهاد معاون پژوهش و فناوری و تصویب هیأت ریسه دانشگاه به روز می شود.

تبصره ۸: حداقل میزان (IF/MIF) برابر یک فرض می شود.

۶-۵- برای مقالات در مجلات ISC (که در دو پایگاه پیشین نمایه نمی شود) در سال ۱۳۹۸ مقدار ثابت یک میلیون و پانصد هزار ریال پرداخت می شود. این مبلغ هر دو سال یک بار توسط هیأت ریسه دانشگاه به روز می شود.

۷-۵- برای دانشجویانی که در ثبت اختراع، مشارکت داشته باشند مبلغ تشویقی بر اساس رابطه زیر پرداخت می شود:

$$\text{مبلغ تشویقی} = P \times N$$

که در آن P سهم مخترع و N مبلغ پایه است که در سال ۱۳۹۸ برابر ۶ میلیون ریال می باشد. این مبلغ هر دو سال یک بار توسط هیأت ریسه دانشگاه به روز می شود.

تبصره ۹: در مواردی که سهم مخترعان در گواهی ثبت اختراع ذکر نشده باشد، سهم همه مخترعان برابر فرض می‌شود.

۸-۵- ضرایب زیر برای تشویقی مقالات مجلات WoS و Scopus و ثبت اختراع اعمال خواهد شد:

۱- مبلغ تشویقی مقاله/ثبت اختراع‌های دوم، سوم و چهارم به بعد دانشجویان به ترتیب با ضرایب ۱/۳، ۱/۵ و ۱/۷ محاسبه می‌شود.

۲- تشویق مقالاتی که در عنوان یا چکیده و یا کلمات کلیدی آنها کلمه «خلیج فارس» یا Persian Gulf باشد با ضریب ۱/۵ محاسبه می‌شود.

۳- تشویقی مقالات/ثبت اختراع‌هایی که با مشارکت نویسندگان با وابستگی خارجی انجام شده باشد با ضریب ۱/۵ محاسبه می‌شود.

تبصره ۱۰: سقف تشویقی هر مقاله $4 \times M$ می‌باشد.

۹-۵- در صورتی که بیش از یک دانشجو در مقاله مشارکت داشته باشند، تشویقی محاسبه شده بین آن‌ها به طور مساوی تقسیم می‌شود.

۱۰-۵- تمامی مصوبه‌های هیأت امناء، هیأت رئیسه، هیأت ممیزه و شورای پژوهش و فناوری دانشگاه در خصوص نشریه‌ها و مقاله‌ها، از جمله مصوبه‌های مربوط به نحوه درج نشانی و ترتیب اسامی در خصوص این دستورالعمل نیز معتبر است.

۱۱-۵- ملاک عمل برای پرداخت تشویقی مطابق این آیین‌نامه، تاریخ تخصیص DOI یا انتشار آنلاین مقاله و صدور گواهی ثبت اختراع است. مقالاتی که تا تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ چاپ شده باشند مشمول آیین‌نامه قبلی هستند.

این آیین‌نامه در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۴ شورای پژوهش و فناوری دانشگاه در ۵ ماده و ۱۰ تبصره به تصویب رسید و در جلسه مورخ هیأت رئیسه دانشگاه تأیید نهایی گردید و از تاریخ لازم الاجراست.